

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 7. Quid dicendum de Ecclesia matrice, intra cuius limites fundatur
Ecclesia, an matrix efficiatur patrona nouæ ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

- din. num. 6. q. 5. & Abb. nu. 3. & communiter Doct. Lambert. vbi supra. art. 10. & 11.
- 11 vbi quid si Iudæus fit Christianus, an recuperet ius patronatus ecclesiæ fundatæ, dum erat Iudæus, & quid de Hæretico conuerso? pari ratione
- 12 simoniacus ꝛ nō acquirit ius patronatus, cum & ipse sit Hæreticus. Host. in summa. tit. de Hæret. §. 1.
- 13 Si autem infamis ꝛ excommunicatus, vel similes donēt bona sua Seio, potest iste donatarius ecclesiam construere & dotare, & acquirere ius patronatus, prout in simili gloss. in cap. vnico de iurepa-

tron. lib. 6. verbo semestre, nisi res subiaceant restitutiōni. Illegitimè ꝛ autē nati sunt capaces omni casu iuris patronatus. Lambertin. dicta q. 7. art. 13. & pupillus, & infans. cap. nobis. de iure patronatus qui textus generaliter loquitur. personæ etiam fictæ sunt capaces, & acquirunt ius patronatus, vt Vniuersitas, Ciuitas, Capitulum, Collegium. gloss. 1. in cap. piæ mentis 16. q. 7. & est communis opinio, de qua Archidiac. in c. si plures. 16. q. 7. & Card. in Clement. plures. §. finali q. 3. nu. 3. de iure patronatus.

CAPVT SEPTIMVM.

Quid dicendum de ecclesia matrice, intra cuius limites fundatur ecclesia, an matrix efficiatur patrona nouæ Ecclesiæ?

SUMMARIVM.

- 1 Ecclesia matrix, quando fiat patrona ecclesiæ fundatæ intra suos limites.
- 2 Papa est supra omne ius-

patronatus.

- 3 Capella si erigatur in Ecclesia, ratione fundi ecclesiæ fit patrona.
- 4 Rector edificans ecclesiam de bonis suæ ecclesiæ, ecclesiæ acqui-

acquirat ius patronatus.

5 *Vassallus si aedificet ecclesiam quando fiat patronus.*

6 *Constituti sub alterius potestate aedificantes ecclesiam non fiunt patroni.*

7 *Meretrix potest acquirere ius patronatus, sed non habet illius exercitium durante meretricio.*

8 *Ecclesia si sit ad esse deducta de bonis restitutioni subiectis quid agendum.*

1 **E**cclesia matrix † non efficitur patrona ecclesiae de nouo fundatae intra eius Parrochiam, seu limites, ex eo tantum, quia sit intra eius limites, nisi dederit fundum, construxerit, vel dotauerit. Abb. in cap. 3. num. 8. de eccles. aedifican. vbi de communi. vide Cardin. Tuscum pract. conclus. iuris littera I. conclus. 598. Pari ratione Episcopus non erit patronus Ecclesiae fundatae in sua Dioecesi, nec legatus de latere in ecclesia fundata intra limites suae legationis, nisi alia fecerint, dando fundum, vel similia: si tamen Episcopus aedificet ecclesiam in aliena dioecesi acquirat in ea ius

patronatus. cap. 1. 16. q. 3.

2 Papa † autem est supra omne ius patronatus ex mero iurisdictione supremi dominij vniuersalis ecclesiae. Abb. in dicto cap. 3. num. 2. de iure patron. & ideo ad libitum confert ecclesias patronatas absque praesentatione patronorum, cum habeat omne ius in quibuscunque beneficijs plenissimum: nec etiã Plebs, seu Populus, seu Parrochia acquirat ius patronatus ecclesiae, eo quia intra propriam Parrochiam

3 fundata sit; si autem † aedificatur Cappella intus corpus ecclesiae, tunc ecclesia ratione fundi erit patrona cum aedificante, & dotante. Abb. in cap. 3. de eccles. aedifican. num. 14. colum. 3. quamuis aliter hodie ex generali consuetudine seruetur, vt supra dictum est. Sed † si Praelatus, vel Rector alicuius Ecclesiae de redditibus, vel bonis ecclesiae aliam ecclesiam, vel cappellam aedificauit, tunc ecclesia cuius costruens erat Rector, erit patrona. cap. Apostolicos. in fine. & ibi Archidiaconus. 12. quaest. 2. Omnia enim acquisita per Praelatum praesumuntur acquisita de
bo-

bonis ecclesiæ. cap. 1. de pecul. cleric. sed si credi possit, quod ex patrimonio Rectoris partim sit fundata, tunc fiet diuisio iurispatronatus inter ecclesiã, & hæredes Rectoris pro rata, vt per Abb. in c. 3. num. 3. de pecul. cleric. Eadem ratione ¶ Vasallus construens ecclesiam de facultatibus feudi non transitorij ad suos hæredes, non acquirit iurispatronatus: & de supradictis vide Felin. in cap. cum venerabilis. num. 33. & sequentibus. de exception. vel dicas secundum Lambert. de iurepatronatus. lib. 1. par. 1. quæst. 8. principali. artic. 8. num. 6. nec ¶ etiam alij constituti in alterius potestate, vt filijfam. serui, monachi si ecclesias ædificent acquirunt iurispatronatus, cum hi non habeant liberam rerum administrationem. l. placet. ff. de acquiren. hæred. Authen. ingressi. C. de sacros. eccles. nisi filiusfamilias haberet peculium castrense, vel quasi, in quo, vt paterfamilias habetur. S. 1. Inst. qui testam. fac. poss. sed filius patri acquirit, seruus domino, monachus monasterio.

7 Meretrix ¶ autem potest ædificare ecclesiam, etiam ex male quæsitis ex meretricio, & iurispatronatus acquirit; sed durante meretricio tanquam infamis, & excommunicata carebit illius exercitio, quia præsentare non poterit, prout dicitur de alijs criminosis. Lambertin. vbi supra. artic. 10. & sic ecclesia fundari potest de male quæsitis, quorum dominium absque obligatione restitutionis translatum est in accipientem: sed de male quæsitis, & restitutioni obnoxijis minime, nec etiam de fructibus ex dictis rebus quæsitis. glos. in verbo ex illicitis rebus in cap. non est putanda. 1. quæst. 1. & glos. summæ 8 14. quæst. 5. Si autem ¶ ecclesia fuerit constructa de male quæsitis obnoxijis restitutioni, non per hoc debet destrui. gloss. dicto cap. non est putanda; sed Episcopus, qui illam consecrauit, tenetur restituere æstimationem dominis bonorum in ecclesiam translatorum. c. comperimus 14. quæst. 6. cap. aurum 12. quæst. 2. & in dictis locis glos. vbi Archidiac. quod pro-

procedit si non possit haberi
recurso ad construentem,
vel dotantem, quo casu ius
patronatus acquiritur illi ec-
clesiæ, cui facta est iniuria,
sicuti & præcium iuris patro-

natus venditi applicatur il-
li ecclesiæ, cui est facta iniu-
ria. ad notata in cap. de
iure. & cap. quia clerici,
& ibi glossa vlt. de iure patro-
natus.

CAPVT OCTAVVM.

An fundantes, construentes, seu dotantes Ecclesias,
seu Cappellas possint sibi aliquid referuare, vel
conditionem apponere in fundatione?

SVMMARIVM.

- 1 Fundans, construens, & do-
tans ecclesiam possunt sibi ali-
quid referuare, vel conditio-
nem apponere cum consensu
Dioecesani.
- 2 Si id fiat in limine fun-
dationis.
- 3 Etiam si sint persona Ec-
clesiastica.
- 4 Exemplum eorum, qua so-
lent in limine fundationis ap-
poni.
- 5 Pacta in limine fundatio-
nis apposita sunt seruanda.
- 6 Pœna in casu, quo contra
fieret, quando seruetur.

Nunc necessario t̄ vi-
dendum est, an fun-
dantes, construentes, vel do-
tantes ecclesias, vel capellas
possint sibi aliquid referua-
re pecuniæ, vel seruitij, vel
aliquam conditionem appo-
nere, vel pacta: & possunt
hæc facere, dummodo sint
rationi, & iuri communi con-
sona, & non disponant de
spiritualibus; dummodo si
contra fiant, pacta cum con-
sensu fiant, & auctoritate
Dioecesani. ad cap. cum dile-
ctus. vbi glos. in verbo con-
stitutum de consuetud. & c.
nobis. de iure patronatus vbi
glos. in verbo nisi aliter. cap.